

Verlag online nascholing geschiedenis - SE online afnemen 2 april 2020

Tim Huijgen, Marije Brouwer (vakdidactici geschiedenis RUG)

Bij het aanmelden voor deze nascholing is geschiedenisdocenten de vraag gesteld waar zij met name tegenaan lopen bij het online afnemen van een schoolexamen. Hieruit bleek dat de collega's zich vooral afvragen op welke wijze een betrouwbaar beeld gegenereerd kan worden van de capaciteiten van de leerling, ondanks dat het schoolexamen (of de toets) op afstand gemaakt wordt en er in principe geen surveillance is.

Daarom hebben we ervoor gekozen om dit onderwerp vandaag centraal te stellen. Een aantal scholen hebben al een procedure ontwikkeld en andere scholen niet, op deze manier kunnen we van elkaar leren en ideeën opdoen.

Ideeën die tijdens de bijeenkomst besproken zijn, inclusief de mogelijke voor- en nadelen, worden hieronder weergegeven. **Mocht je nog meer tips en tricks hebben, ervaringen willen delen of iets hebben ontwikkeld, plaats het dan op de gezamenlijke [Google Drive](#). Dan kan iedereen het inzien.**

Suggesties / ideeën voor het online afnemen van schoolexamens (en toetsen)

Online toetsen met Google Forms

Je kan de reguliere toetsen met antwoorden invoeren in Google Forms.

Voordeel: De puntentelling kan je invoegen, gesloten vragen worden automatisch nagekeken en je het scherm waarin leerlingen werken 'op slot' zetten waardoor ze niet naar andere tabbladen oid kunnen overschakelen.

Nadeel: Je kan niet controleren of de leerlingen spieken in het boek, op de smartphone of onderling contact hebben. Het systeem is daarom niet waterdicht dus voor het afnemen van examens is dit geen goed systeem.

} Google Forms gebruiken? [Klik hier](#).

Learnbeat in combinatie met Microsoft Teams

Je kan de reguliere toetsen met antwoorden invoeren in Learnbeat. Hierbij de toets zo vormgegeven dat de beschikbare tijd ook echt benut moet worden en er eigenlijk geen tijd is om boeken oid te raadplegen.

Voordeel: Als de leerling een ander tabblad opent op de laptop krijg je als docent daar een melding van, je kan de leerlingen in de gaten houden d.m.v. de webcam via Microsoft Teams en je kan de toets starten en eindigen zodat er een tijdslimiet geldt.

Nadeel: De leerling kan niet teruggaan naar een vorige vraag. Eenmaal ingevuld, is ingevuld. (Dit is tegelijk ook een voordeel, omdat het zo lastiger wordt antwoorden door te spelen naar elkaar.)

} Learnbeat gebruiken? [Klik hier](#).

Document Based Question

Ook wel data-gebaseerde vraag genoemd. Leerlingen krijgen een stelling (die gebaseerd is op stof die moeten kennen) en een set bronnen (die zij voor het eerst zien). Zij gaan in op de stelling en baseren zich hierbij op de inhoud van de bronnen.

Voordeel: Door de tijd beperkt beschikbaar te stellen, kan de leerling niet overleggen omdat de leerling dan in tijdnood komt. De leerlingen kunnen zich niet voorbereiden op de vragen dus de leerling moet de theorie kennen en laten zien dat zij informatie uit bronnen kan halen en gebruiken voor het beantwoorden van vragen.

} Zie voor een artikel over DBQ de gedeelde [google drive](#) en op [deze site](#) voor voorbeelden. Inspiratie voor toetsing (dat gebruikt kan worden bij DBQ) is te vinden bij [Stanford History Education Group](#).

Take Home Tentamen

Een evaluatievorm waarbij leerlingen één of meer dagen de tijd krijgen om een complexe opdracht thuis te maken. Het lijkt een beetje op een openboektentamen.

Toch blijft het moeilijk om een VWO6 examen online na te bootsen. Hoe verwerk je de domeinen die je wilt aftoetsen in een Take Home Tentamen? Hoe stel je de vragen dat het echt eigen werk van de leerling is, en niet werk dat tot stand komt door samenwerking?

} Mogelijke inspiratie voor bijvoorbeeld een Take Home Tentamen is [hier](#) te vinden.

Exam.net

Exam.net is een website (gemaakt door collega's in Zweden), geheel gratis vanwege de huidige situatie. De schoolexamens die je normaal regulier zou willen afnemen, bijvoorbeeld gemaakt in Word of PDF, kan je uploaden op deze website. Dan kan je een uitnodiging naar de leerling sturen met een link waardoor de leerling een code krijgt om in te loggen. De leerling ziet dan de toets en daaronder kan de leerling antwoorden invullen.

Voordeel: De leerling dient een bestandje te downloaden voordat er met de toets gestart wordt. Als de leerling het bestand heeft gedownload is er controle op het scherm van de leerling. Zodra de leerling ergens op klikt waar het niet zou moeten (bijv. naar ander tabblad, of op escape klikt), dan wordt de leerling uit de toets gegooid. Als docent krijg je daar bericht van en dan is de keus aan jou of je de leerling weer toe laat of niet.

Nadeel: Je kan de leerling niet zien via dit systeem. Maar als de toets lang genoeg is dan heeft de leerling eigenlijk geen tijd om bepaalde dingen op te zoeken. Andere optie is om naast exam.net nog gebruik te maken van Google Meets, Microsoft Teams o.i.d. om de leerlingen in de gaten te houden.

Alle leerlingen in beeld krijgen

Bij de meeste systemen kan je geen overzicht krijgen over alle leerlingen. Je dient dan als docent heen en weer te klikken om alle leerlingen in de gaten te houden.

Hoe kan je wel overzicht krijgen over alle leerlingen?

Dat kan via Google Meets met een plug in, [klik hier voor meer informatie](#). Ook met Cloud Wise en Grid View is het mogelijk om zich te hebben op alle leerlingen.

Surveillance via smartphone

De leerling gebruikt de laptop voor het maken van het examen en de smartphone dient als surveillance instrument via Google Meets o.i.d.. De leerling dient de smartphone ergens in de kamer te plaatsen, niet in het gezicht van de leerling maar juist meer achter de leerling. Op deze manier kan je de leerling goed in de gaten houden. Je zou eventueel een collega kunnen vragen om de leerlingen te observeren tijdens het maken van het examen.

Kiezen voor een traditionele toets die thuis gemaakt wordt

Is dit niet de tijd om leerlingen het vertrouwen te geven? Als je leerlingen enorm gaat controleren, gaan leerlingen zich daar dan niet naar gedragen?

Uiteindelijk traditionele toets, wel met boek erbij. Hierbij wordt ervoor gezorgd dat de leerling niet te ruim de tijd heeft om te bladeren of te overleggen, en is ervoor gekozen historische vaardigheden aan de hand van onbekende bronnen te toetsen. En dan op hen te vertrouwen.

PO minder geschikt?

Voorkeur heeft om niet een PO door examenleerlingen te laten maken, wel een toets. Mondeling nog niet over uit gezien de hoeveelheid werk. Het liefst wordt een toets afgenomen die in lijn is met eindexamen. PO doet te weinig recht aan waar leerlingen al lange tijd naartoe aan het werken zijn.

Evaluatie opdracht via webtool Flipgrid

Flipgrid is een afgesloten ruimte waar deelnemers een video kunnen plaatsen van max. 5 minuten. Deze video dient in dit geval de leerling zelf te maken met de smartphone. In de besloten groep kan een stelling of vraag gesteld worden en zo krijgt iedereen de kans hierop te reageren (en dit kan eventueel ook weer meegenomen worden in de beoordeling door de docent). [Klik voor meer informatie](#).

Voordeel: de leerlingen worden actief betrokken.

Nadeel: De basisversie is gratis maar is wel beperkt tot 1 ruimte. Je zou deze tool dan alleen kunnen gebruiken voor één klas. De vraag is daarnaast of het geschikt is voor het afnemen van een schoolexamen.

Een mondeling afnemen in examenklassen

Twee setjes van 10 vragen. Zowel de docent als de leerling weet van te voren niet welke set vragen er gebruikt gaat worden. Dit wordt terplekke gekozen d.m.v. dobbelen. De leerling mag wel kiezen met welke vragen de leerling wil beginnen zodat de ergste zenuwen snel voorbij zijn.

Daarnaast krijgt de leerling bronnen door waardoor de leerling zich kan voorbereiden op het mondelinge examen.

Beoordeling kan plaatsvinden aan de hand van een rubric, en samen met een collega in bijv. microsoft teams of google meet.

Worden de examens voor dit studiejaar gedeeld met docenten?

Op dit moment is het nog niet duidelijk of de examens gedeeld worden met docenten.

Je kan Cito via een hulplijn benaderen voor vragen en/of tips. [Klik hier.](#)

Het herhalen van resultaten

Als bepaalde domeinen al eerder getoetst zijn, kan en mag je daar resultaten uit halen en laten meetellen. Op deze manier kan je bepaalde onderdelen van toetsen achterwege laten.

Is het herhalen van resultaten wel fair naar een leerling toe?

Het kan zijn dat de leerling heeft gedacht om deze vaardigheden nog op te hogen maar dat zou in dit geval dan niet meer kunnen.

Materiaal over het beoordelen van antwoorden over betrouwbaarheid van bronnen

Rubric uit het onderzoek van [Stoel over causaliteit](#) is bij de meesten bekend. Maar bestaan er rubrics met niveaus in de vaardigheid betrouwbaarheid beoordelen, die ik niet ken?

Suggestie om naar te kijken: <https://sheg.stanford.edu/history-lessons>

Worden er binnenkort al SE's afgenomen?

Dit is nogal verschillend. Bij een aantal scholen vindt dit voor de examenklassen volgende week al plaats. Voor de niet-examenklassen vindt het later in het jaar plaats. Bij andere scholen zijn de SE's pas na de meivakantie gepland.

Daarnaast nog een suggestie voor het geven van onderwijs op afstand

Een lopende Kahoot

Kahoot is een tool waarmee je met de leerlingen actief in de klas aan de slag kan. Het is een interactieve game dat bijvoorbeeld als een quiz in de klas gespeeld kan worden. Het werkt op elk apparaat en maakt dat het gemakkelijk te gebruiken is als leerling-response systeem. Door vragen zo te formuleren dat verschillende kennisniveaus worden aangesproken kun je als docent onderzoeken waar je nog meer uitleg over moet geven. Door de puntentelling en het terugkerende scoreboard worden leerlingen betrokken. Je kan nu een gratis premium account aanmaken met leuke mogelijkheden voor geschiedenis zoals een vraag 'zet het in de goede volgorde'.

Voordeel: je kan makkelijk switchen tussen verschillende schermen/applicaties zodat je de leerling meerdere dingen kunt delen met de leerling. Meer informatie? [Klik hier.](#)

Mocht je nog meer tips en tricks hebben, ervaringen willen delen of iets hebben ontwikkeld, plaats het dan op de gezamenlijke [Google Drive](#). Dan kan iedereen het inzien.